

Variacions sobre el parc temàtic

La passió cau amb els anys, com les galtes. Els llibres que llegíem fa dècades, ¿eren tan bons com ens pensàvem o és que llavors estàvem predisposats a l'entusiasme? Fa de mal dir. En els últims anys, només dos autors m'han fet aixecar de la butaca i posar-me a aplaudir, com fèiem al cinema quan els bons arribaven al galop. Em refereixo a David Foster Wallace i George Saunders. Quan els lleixo, em torno un lector enfurismat i em sento temptat d'escriure, per exemple, que AQUEST PARELL SÓN UNS AUTORS MAJÚSCULS.

Després de dues seleccions de contes de Saunders, ara podem llegir a *Secessionància pel pedregar* els que va rebutjar, que resulta que són molt millors que la majoria dels que publiquen altres autors. Han aparegut, com és habitual, a Edicions de 1984 traduïts per Yannick Garcia, i precedits per un preàmbul del mateix autor on podem llegir frases com aquesta: "No em va fer aquella cara típica de taller d'escriptura, la que fem la gent quan busquem desesperadament alguna cosa maca a dir sobre una cosa que ens ha deixat indiferents."

George Saunders no només no ens deixa indiferents, sinó que ens proporciona la sensació que estem llegint alguna cosa radicalment nova. Com ara el seu interès per situar els contes en parcs temàtics, no com a metàfora de com es torna el món (que també) sinó com un espai on els problemes sentimentals, laborals i econòmics adquireixen característiques grotesques. Hi trobem arbres sintètics, vaques transparents, clients retractilats. Hi trobem bandes juvenils, fantasmes, corruptes, assassins i calçasses. Hi

George Saunders, especialitzat en narracions, va néixer a la ciutat d'Amarillo, Texas, el 1958 ARXIU

trobem misèria, simulació, psicopatia, explotació, resistència i compassió, però situades en un nivell on l'horror frega la comicitat.

L'últim text del llibre, *Recompensa*, combina els deliris de Brautigan, la velocitat narrativa de Francisco Ibáñez, la distopia de *Mad Max* i la violència gratuïta d'Ichy & Scratchy. En un món dividit entre Normals i Defectuosos, els eufemismes manen: els esclaus són anomenats Associats Laborals Involuntaris, si resulten repulsius són Cos-

tosos de Suportar Visualment, i si es dediquen a la prostitució s'anomenen Tècnics de Plaer Personal.

En el preàmbul, Saunders escriu: "Va enviar el gos ensinistrat que és el seu talent a buscar un faisà grossot i esplendorós, i va ell i li porta la part de sota d'una barbie." Però en el seu cas no és cert, ja que ens porta caixes senceres de Barbies defectuoses, de Bratz milicianes, de Madelman fanàtics, nines i ninots preparats per sobreviure en un parc temàtic sorgit del pitjor malson. *

S

Saunders no només no ens deixa indiferents, sinó que ens proporciona la sensació que estem llegint alguna cosa radicalment nova

GABINET DE CURIOSITATS ARTUR RAMON NAVARRO

Un viatger a Gant

Hi ha ciutats que, com passa amb certes dones, són més belles de nit. Quan cau el dia es maquillen amb la il·luminació que ve del terra i sembla que entris en l'escenografia d'un conte de Dostoievski entre la pluja fina com una carícia.

L'endemà tot és gris i a Gant s'alça majestuosa la torre de la catedral de Sant Baaf. A dins, en una capella petita, hi ha una de les obres mestres de la pintura flamenca de tots els temps: el políptic de *l'Adoració de l'Anyell Místic*, dels germans

Van Eyck, pintat el 1432. Virtuositisme pictòric en la nova tècnica de l'oli i intel·ligència compositiva al voltant de la geometria de l'octàgon.

Recorro la catedral i sona una arpa i penso en els àngels cantants que va copiar Dalmau per a la seva Verge dels Consellers. I puc sentir també l'esgarrifança que va recórrer l'espinada del soldat nord-americà dels Monumental Men quan va redescobrir aquesta *masterpiece* segrestada en una mina de sal abans que els nazis la fessin volar. Una sensació semblant és la

que tinc quan un guardià del museu de la ciutat (MSK) em mostra amb una llanterna els quadres de James Ensor que pengen d'una sala que està a les fosques: un esquet llegit una revista, dues noies púbrics com Balthus *avant la lettre* i una dama lletja entre màscares. O quan descobreixo el retrat d'un cleptomane de Guericault i un retrat esplèndid de George Grosz i un altre de blaus entre vainilla de la polonesa Mela Mutter que va exposar a Barcelona.

Viatjar és descobrir i estimar. El turisme ha matat el viatger. Ressuscitem-lo. *

Opinió